

ABRIL 2020. Butlletí núm. 140

Notícies de la FOLC / Notícies destacades

Continua la informació sobre l'**ANY BADIA I MARGARIT** amb una aportació a la campanya d'una breu biografia del Doctor Badia i Margarit per Blanca Serra i Puig a l'apartat *Campanyes, accions, drets lingüístics*.

La campanya **PER LA RECIPROCIAT PLENA I L'ESPAI DE COMUNICACIÓ EN CATALÀ** continua amb la difusió dels **vídeos individuals** que podeu trobar a **#reciprocitatmitjans youtube**, on personalitats dels Països Catalans manifesten opinions favorables als objectius de la campanya. Ja són moltes les persones que s'han adherit al [manifest](#) d'aquesta campanya i en calen moltes més. Podeu fer-ho en menys d'un minut en aquest [enllaç](#). Per a la difusió de la campanya també convé retuitejar les nostres [piulades](#).

Constatem que hi ha un interès creixent per la reivindicació de la reciprocitat, i a cada butlletí n'expliquem les iniciatives (opinions, declaracions, campanyes, etc.) que sorgeixen. Celebrem, doncs, l'aparició de la campanya «**reciprocitat ara!**» i n'hem inclòs una notícia en aquest butlletí, a l'apartat *Campanyes, accions, drets lingüístics*.

Ens ha colpit la notícia de la mort de **Germà Colón**, un dels millors coneixedors de la Filologia Romànica, «una figura clau i compromesa amb la defensa i l'estudi de la nostra llengua» com afirma la nota de condol de la **Intersindical Valenciana** que hem incorporat en l'apartat *Campanyes, accions, drets lingüístics*. Per tenir una idea més completa de la importància de Germà Colón des de diferents perspectives hi hem afegit l'accés a dos articles més. El nostre condol a familiars i amics.

Destaquem entre les *Notícies de les Entitats* el número extra de la revista **Allioli** de **STEPV Intersindical valenciana** i la campanya de la **UGT** per l'**oficialitat de la llengua a la Unió Europea**.

Finalment, informem que l'exposició de la FOLC, que presentem al final de tots els butlletins, es podrà veure al centre de cultura popular «La Violeta» de Barcelona durant tot el mes de juny de 2020.

Notícies de les entitats

AGENDA D'AMICS DE LA BRESSOLA

Dissabte 6 de juny. Tindrà lloc a l'estany de Sant Esteve del Monestir (Rosselló) la Bressolada 2020, la 17a edició d'aquesta festa de les escoles catalanes. La celebrarem amb una nova cantata, musicada per en Francesc Bitlloch i protagonitzada per tot l'alumnat de l'escola.

Més informació: Amicsbressola.cat

CONCURS LITERARI PER A JOVES

Joves de Mallorca per la Llengua organitza un concurs literari per a joves en els tres gèneres literaris de poesia, narrativa breu i assaig.

Els originals s'han d'enviar fins al **9 d'abril** a concursliterarijoves@gmail.com

L'entrega de premis es farà el **23 d'abril a Can Alcover**, carrer de Sant Alonso, 24 Palma.

Més informació: [Joves de Mallorca per la llengua](#)

ESCOLA VALENCIANA AJORNA LES PRIMERES TROBADES

Escola Valenciana, a requeriment de les administracions públiques sanitàries com a mesures preventives per a evitar l'expansió del coronavirus (COVID-19), ha decidit ajornar les primeres **Trobades** d'Escoles en València 2020. Aquesta decisió afecta a les següents trobades: Mutxamel, 27/03/2020;

Benigànim, 28/03/2020; El Campello, 29/03/2020; Rafelbunyol, 29/03/2020; Alfondegulla, 29/03/2020; Callosa d'en Sarrià, 04/04/2020; Petrer, 04/04/2020; i Montolivet, 05/04/2020.

La Rebolica, la cançó de les Trobades 2020

La Rebolica és la cançó que parteix del lema de les Trobades 2020 «Arrels de vida, llavors de futur» amb lletra de **Gràcia Jiménez** i música del grup **Els Jòvens**. Seguint la idea que el millor llenguatge és la música, *la Rebolica* vol retre un xicotet homenatge a les i els mestres, a través de la figura de Dolorettes, i als personatges que omplien les melodies tradicionals.

Es pot descarregar la cançó i la lletra a: Escolavalenciana.org

ALLIOLI: EL VALENCIÀ, EL NOSTRE TRESOR

STEPV Intersindical valenciana dedica un número extra de la seva revista «Allioli» a les **Trobades 2020** amb el títol «El valencià, el nostre tresor» una declaració explícita d'amor a la llengua, que reforça l'autoestima.

El número comprèn els següents articles: **Editorial:** *Un pacte per la igualtat lingüística? Sí, ja!*; *El Consell, el valencià i la «yenka»* per **Vicent Maurí**, Secretariat Nacional STEPV; *L'ensenyament del català a la Catalunya Nord: La Bressola*, per **Cesc Franquesa**, Responsable de Formació i Desenvolupament Pedagògic de La Bressola; *El futur del català a la Franja es juga a l'escola*, per **Oscar Adamuz** Coordinador del Moviment Franjolí per la Llengua; *L'ús del valencià «preocupa» al Consell d'Europa* per **Alicia Martí Climent**, Departament de Didàctica de la Llengua la Literatura, Universitat de València; Entrevista a **Tudi Torró**, mestra i filòloga, Acadèmia Valenciana de la Llengua; **TROBADES 2020**, 35ª edició de les Trobades d'Escoles en Valencià per **Escola Valenciana-Federació d'Associacions per la Llengua**; una pàgina amb escrits breus (*Tres grans llegats*, *La gran Trobada de la cançó d'autor* per **Francesc Xavier Contri** i ressenyes de llibres); i *Ensenyar valencià en terres de frontera* per **Clara Esteve Ferrer**.

Més informació: Intersindical.org

DEU ACCIONS QUE POTS FER PER LA LLENGUA MENTRE ET QUEDES A CASA

La **Plataforma per la Llengua** proposa les següents accions:

1. Mira el documental «L'Alguer: un pentagrama com un carrer»
2. Ets més suís, canadenc, espanyol o belga?
3. Visita (virtualment) l'exposició «The Catalan Language: 10 milions European voices»
4. Guia «Què faig si...?» Tingues recursos per defensar els teus drets!
5. Evita que ens fragmentin la llengua!
6. Interactua i ensenya català!
7. Escolta música en català
8. Gaudeix dels videoclip de rap fets pels joves als nostres tallers
9. Llegeix «La Corbella»
10. Posa-hi humor!

Més informació: Plataforma-llengua.cat

LA UGT DEMANA L'OFICIALITAT DEL CATALA A LA UE

La **UGT** de Catalunya va engegar el passat 10 de març la campanya "**El dia a dia, en català**" de píndoles audiovisuals que distribuïran per les xarxes socials en què reclamen l'**oficialitat de la llengua a la Unió Europea**. La campanya se centra en tres exemples del món tecnològic on el català hi és absent: l'assistent de veu **Alexa**, al qual no es pot demanar ni que posi el despertador de bon matí per llevar-se

en la llengua pròpia; el navegador per **GPS de Google**, que no entén el català; i **Trip Advisor**, que rebutja els comentaris en aquest idioma.

De moment, tant **Esquerra**, com **Junts per Catalunya**, com els **Comuns** s'han mostrat a favor de demanar l'oficialitat aquesta legislatura, mentre que el **PSC** s'ha compromès a "fer passos" perquè les "institucions europees facin un esforç per respectar totes les comunitats lingüístiques".

La campanya té el suport de la **Direcció General de Política Lingüística** de la Generalitat de Catalunya. La seva directora, **Ester Franquesa**, ha denunciat l'"anomalia" que suposa que la llengua d'un territori europeu de 14 milions de persones no estigui reconeguda en les institucions europees i ha demanat a l'Estat espanyol que en demani l'oficialitat, que és l'argument que esgrimeix Brussel·les per no reconèixer el català.

Més informació: Diaridelallengua.cat

PROGRAMA D'ACTIVITATS DE L'OBRA CULTURAL BALEAR «TOTS PLEGATS»

PROGRAMA TOTS PLEGATS

Diumenge 22 de març a les 11:00 al Castell de Bellver
Visita guiada

Dissabte 18 d'abril a les 11:00 a Can Alcover
Taller de glosses

Dissabte 2 de maig a les 11:00 a Can Alcover
Taller d'instruments tradicionals

Dissabte 16 de maig a les 11:00
Taller d'oficis tradicionals

Dissabte 23 de maig a les 11:00 a Can Alcover
Taller de cuina

Dimecres 24 de juny a les 20:00 al Castell d'Alaró
Nit de Sant Joan

Inscripcions: gratuïtes i obertes
Contacte: culturalbalear@gmail.com / 971 72 32 99

OBRA CULTURAL BALEAR

Dissabte 7 de març es va fer, a Can Alcover, la festa de presentació de 'Tots plegats', el programa d'activitats interculturals de l'**Obra Cultural Balear** que té com a objectiu acostar catalanoparlants i no catalanoparlants a la cultura i els costums de Mallorca i oferir un espai als que aprenen català perquè el puguin practicar.

A l'acte, hi van parlar el president de l'entitat, **Josep de Luis**, que va agrair l'esforç de totes les persones que, ja adultes, es llancen a aprendre la llengua pròpia de les Illes Balears; el directiu responsable de la comissió intercultural de l'OCB, **Mahécor M'bengue**, que va recordar que ja s'havien fet altres edicions del programa, que ell mateix en va ser un dels usuaris, i que aprendre català li ha servit molt; i finalment la

coordinadora del programa, **Aina Quintana**, que va avançar les properes activitats que s'organitzaran. La festa va ser amenitzada per l'actuació de **Rumba Katxkai**.

Més informació: ocb.cat

PRESENTACIÓ DE LA NOVEL·LA PÒSTUMA D'ISABEL-CLARA SIMÓ

ACPV informa que la novel·la pòstuma d'**Isabel-Clara Simó** *El teu gust* es va presentar a l'**Octubre CCC** de la ciutat de València el passat 9 de març amb la participació de l'editor Gonçal López Pampló, les escriptores Gemma Pasqual i Núria Cadenes, la presidenta d'ACPV Anna Oliver i l'actuació d'Hugo Mas. A més a més, assistiren a la presentació el president de les Corts Valencianes, Enric Morera, i el conseller d'Educació, Cultura i Esport, Vicent Marzà.

Més informació: Acpv.cat

CAMPANYES, ACCIONS, DRETS LINGÜÍSTICS

ANY BADIA I MARGARIT

100
Antoni Maria
Badia i Margarit

Continuem amb l'any Badia i Margarit que es dedicarà a difondre la personalitat i la tasca desenvolupada per aquest eminent filòleg al llarg de la seva vida d'estudis, professor i membre molt actiu de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, la nostra acadèmia de la llengua i entitat impulsora d'aquest any d'homenatge.

En aquest butlletí, la FOLC ens sumem a l'Any Badia i Margarit des del coneixement i admiració personal pel Doctor Badia. **Oferim una breu biografia, escrita per la nostra vicepresidenta Blanca Serra i dirigida a estudiants joves.**

És fruit d'anys de contacte i de converses amb el professor Badia des que l'any 1964, quan encara era estudiant, es va apuntar com a voluntària per a treballar en la logística i el desplegament sobre el terreny

de l'enquesta que conformaria l'estudi de Badia i Margarit *La llengua dels barcelonins. Resultats d'una enquesta sociològica-lingüística*. Barcelona: Edicions 62, 1969.

DUES EXPOSICIONS VIRTUALS DEDICADES A POMPEU FABRA

La primera és l'exposició «**Pompeu Fabra i l'Institut d'Estudis Catalans**», que es va poder veure al claustre de la Casa de Convalescència durant l'any 2018 i s'ha publicat a l'[Espai Fabra](#) de l'Arxiu de l'IEC que inclou una selecció d'apuntes, epístoles, notes, material lexicogràfic en fitxes, quaderns i formularis. També s'hi poden veure imatges de Pompeu Fabra quan era president de l'Institut, d'homenatges que va rebre per part de la institució i dels espais on treballava. L'exposició virtual permet també conèixer les obres del Mestre publicades per l'IEC i en reproduïx fragments.

La segona exposició virtual dedicada al Mestre és la que presenten **Eloi Bellés i Josep Murgades**, de la Facultat de Filologia i Comunicació de la Universitat de Barcelona: «**Pompeu Fabra i la Universitat**». L'exposició fa un repàs de les grans fites professionals de Fabra. Des dels seus inicis a la redacció de la revista *L'Avenç*, passant per la seva implicació en l'Institut d'Estudis Catalans, i fins a la seva docència i gestió acadèmica en el marc de la Universitat de Barcelona autònoma, per acabar, també, en la tasca duta a terme en els darrers anys d'exili.

Més informació: [iec.cat](#)

MÉS SUPORTS A LA RECIPROCIAT DELS MITJANS

La campanya "**Reciprocitat Ara!**" (impulsada per Compromís, En Comú i Més per Mallorca) va presentar el 5 de març passat, al costat del senador de Compromís, **Carles Mulet**, una iniciativa per a demanar la reciprocitat dels mitjans públics del País Valencià, Catalunya i les Illes Balears. A l'acte, hi van participar també representants de diverses entitats com Decidim, Plataforma per la Llengua, Intersindical Valenciana, Escola i el SEPC. La moció reclama sol·licitar al Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital l'atribució de les

freqüències corresponents (amb el seu calendari, pressupost, desenvolupament i promoció) per aquestes autonomies, per tal d'assolir la plena reciprocitat dels mitjans públics (TV i ràdio) del domini lingüístic esmentat, «per raons de veïnatge, història i culturals».

Antoni Infante, en nom de la campanya va agrair la iniciativa del Grup Parlamentari de l'Esquerra Confederal i va recordar que 'Reciprocitat Ara!' és una més de les campanyes que almenys des de l'any 1985 van realitzant-se a favor de la reciprocitat plena de tots els mitjans a tot el territori de la nostra comunitat lingüística i va assenyalar que els successius arguments tècnics dels diversos governs no són altra cosa que falses justificacions per amagar una **negativa política a reconèixer un dret de la ciutadania que ja gaudeixen la majoria de les comunitats lingüístiques europees**.

Més informació: [Dbalears.cat](#) i [Mespermallorca.cat](#)

EN MEMÒRIA DE GERMÀ COLÓN

Us presentem tres documents en record de **Germà Colón**, que recullen diferents aspectes de la seva personalitat des de diferents perspectives: acadèmica, periodística i des del món docent.

1. In memoriam Germà Colón i Domènech. L'home que estimava les paraules per Eloi Bellés.

Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de Barcelona.

Diumenge 22 de març la Filologia Catalana s'endolà. Havia faltat als noranta-un anys Germà Colón i Domènech (Castelló de la Plana, 1928 – Barcelona, 2020). Figura indiscutible de la lingüística romànica, Colón forma part d'una generació de filòlegs que aconseguiren, en ple franquisme, de (re)situar els estudis de catalanística a primera línia acadèmica internacional. Alguns ho feren, heroicament, des de dins del país, com el mestre de Colón, Antoni M. Badia i Margarit, o Joan Veny. D'altres, des de l'exili polític, com Joan Coromines. I d'altres, com Colón, des de la diàspora acadèmica. Llicenciat a Barcelona el 1951 i doctorat a Madrid el 1952, aconseguí una beca per ampliar estudis a Lovaina i a Zuric. El 1954

s'instal·là a Basilea, universitat en la qual desenvolupà tota la carrera acadèmica fins a la jubilació, el 1998: professor assistent, lector, privat-dozent, professor extraordinari, catedràtic numerari i director del departament. [Continuar llegint](#)

2. Germà Colón, el savi romanista de la llengua catalana per Moisès Pérez. Revista El Temps.

La recerca lingüística mundial dintre de la Filologia Romànica està de dol. El catedràtic emèrit de la Universitat de Basilea i expert en lexicologia catalana, el castellanenc Germà Colón, ha faltat amb 91 anys, víctima de la pandèmia del coronavirus. Amb la seua mort, marxa el primer romanista de l'Estat espanyol, el qual va destacar pels seus treballs al voltant de la caracterització del català com a llengua gal·loromànica i les interferències entre l'espanyol i el català. Membre de l'Institut d'Estudis Catalans, ostentava la Creu de Sant Jordi i la Gran Creu d'Alfons X el Savi. [Continuar llegint](#)

3. Intersindical Valenciana lamenta la pèrdua de Germà Colón

Intersindical Valenciana vol manifestar el lament per la pèrdua del fill predilecte de Castelló, ja que ha significat per al món docent en particular i per a tota la gent que estimem el nostre País, un referent d'alta volada pel seu compromís amb la defensa de la nostra llengua. Gràcies al mestratge de grans lingüistes i filòlegs, Germà va dedicar les seues recerques a la dialectologia i a la historiografia lingüística i les difongué des de l'àmbit científic i docent.

Des del sindicat no ens sentirem mai òrfenes del llegat que ens ha deixat perquè hem après del seu servei a la llengua, de la seua vàlua per consensuar les Normes de Castelló, del treball incessant pel seu País, el nostre, i perquè afirmà que "el català se salvarà". En la seua memòria, Intersindical Valenciana també treballarà dia a dia perquè aquesta declaració siga el camí de totes i tots. Germà, amb la teua obra, sempre estaràs amb nosaltres. D.E.P.

Més informació: Intersindical.org

25 ANYS DE CREIXEMENT DEL CATALÀ ESCRIT AL MATARRANYA

Amb aquest títol volem destacar una de les constatacions que apareixen en l'article de Natxo Sorolla [25 anys de "Viles i gents" confinats](#), on s'explica l'evolució de l'ús de la llengua escrita a la comarca del Matarranya a partir de la publicació de la revista "Viles i gents" i de les altres publicacions posteriors. L'article també fa referència a la fragilitat, als riscos i a les conseqüències de l'activitat humana i del creixement "sense discussió", que comporta entre altres coses la reducció de la diversitat lingüística.

Exposició: 1714-2014 UNA LLENGUA CAP A LA LLIBERTAT - Realitat i vitalitat de la llengua catalana

És una exposició promoguda per la FOLC, el comissari de la qual és Jordi Solé i Camardons, sociolingüista, bon coneixedor de la situació actual de la llengua catalana. El disseny dels plafons a tot color és obra de Cèsar Amiguet.

L'exposició mostra en 20 plafons la realitat de la llengua amb els següents eixos temàtics: els territoris on es parla el català, la realitat desigual dels usos idiomàtics, la vitalitat i la història de la llengua catalana. Expressa la realitat tal com és, subratllant la vitalitat enorme de la llengua, malgrat els segles de persecució lingüística que ha hagut de suportar.

Els plafons són enrotllables i es poden transportar fàcilment. El contingut i la vistositat de l'exposició ha fet que ja s'hagi desplaçat per tots els territoris de llengua catalana des de la seva inauguració el 10 de novembre del 2008. Ha estat actualitzada recentment (setembre 2014).

Si voleu portar l'exposició al vostre municipi o a la vostra entitat, només cal que ens la demaneu. Per fer-ho, ens heu d'enviar un correu electrònic a info@folc.cat

info@folc.cat www.folc.cat 93.410.31.55

C/ Rocafort, 242 bis, 1r pis 08029 Barcelona